

საპარტევლოს სსრ ზოგადი კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანიზაცია

6 თებერვალი, სამშაბათი, 1990 წ. № 25 (10 194) ფანის 3 კაპა. გამომცემი 1934 წლის 13 აპრილიდან

საპარტევლოს სპორტსახელოსნისა და საპარტევლოს რაგბის კავშირის 1990 წლის 31 იანვრის საგანგებო სხდომის

დადგენილება

- 1. 1990 წლიდან მოყოლებული ყოველწლიურად გაიმართოს საქართველოს ერთგული ჩემპიონატი საქართველოს ყველა სარაგბო გუნდის მონაწილეობით.
2. დღესდღეობით სსრ კავშირის ჩემპიონატში მონაწილე გუნდები და მოთამაშეები ამერიკიდან მოვალენი პრიან ისპარეზონ საქართველოს ერთგულ ჩემპიონატშიც, თუ ასეთი გუნდი ან მოთამაშე თამაშს იუარებს, გაირიცხება საქართველოს რაგბის კავშირიდან.
3. დაევალოს საქართველოს სპორტსახელოსნის სპორტთამაშების სამმართველოს და რაგბის კავშირის 1990 წლის 20 თებერვლამდე წარმოადგინოს განსახილველად საქართველოს ერთგული ჩემპიონატის დებულება.

საქართველოს სპორტსახელოსნის თავმჯდომარე ე. მდღვლაძე, საქართველოს რაგბის კავშირის პრეზიდენტი ა. გოციჩიძე.

აპირიდან — ეროვნული ჩემპიონატი

ოთხშაბათს უჩვეულო ხალხმრავლობა იყო თბილისის სარაგბო კლუბ „მეგარდენში“. ყველა თაობის მორაგბეების თავშეყრის ადგილს ამ საღამოს პატივსაცემი სტუმრები ეწვივნენ — საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ნონა გაფრინდაშვილი, ვიცე-პრეზიდენტი პაატა ნაცვლიშვილი, სპორტულ ფედერაციის საბჭოს თავმჯდომარე ვანო ყიფიანი, საქართველოს სპორტსახელოსნის თავმჯდომარის მოადგილე ჯანსუღ ბაგრატიონი და სხვანი, რაგბის კომპლექსისა და მფარველობით ცნობილი ადამიანები.

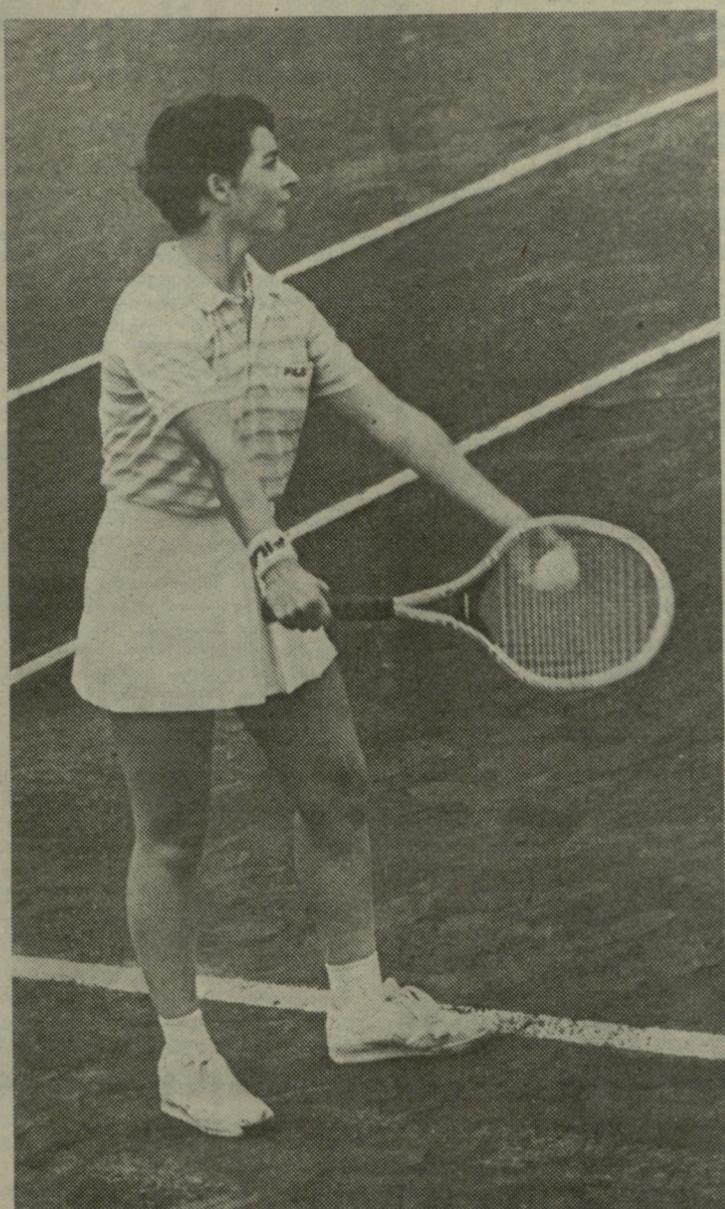
სხვა დროსა და სხვა ვითარებაში სტუმრებს იქნებ მხოლოდ კლუბის ლიის შესანიშნავი დავითაიერიანი და ძველი ამბების გახსენებით მოეხებინათ გული, მაგრამ ამჯერად მათ სტუმრობას ერთობ საქმიანი ხასიათი ჰქონდა. საქმე ისაა, რომ ამ დღეს კლუბში უნდა გამართულიყო საქართველოს რაგბის კავშირის საგანგებო სხდომა, რომელსაც უნდა განეხილა ეროვნული ჩემპიონატის გამართვა-აორგანიზების საკითხი.

როგორც მკითხველს მოეხსენება, შარშან დეკემბერში გადაწყდა, რომ წელს საქართველოს ჩემპიონატში რვა გუნდი ორ წრედ ისპარეზებდა. მაგრამ „ლელის“ გამოსვლის შემდეგ ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა გადაწყვიტეს, რომ ამ გუნდების შემადგენლობაში სურვილისამებრ დაეშვათ „მამულეებიც“ — სსრ კავშირის ჩემპიონატში მონაწილე გუნდების მოთამაშეები.

ხოვნიტ გადაწყდა, საქართველოს ჩემპიონატში „მამულეთა“ კლუბებიც ჩაერთოს. სწორედ ამ საკითხის განსახილველად გაიმართა საგანგებო სხდომა. მხოლოდინის საწინააღმდეგოდ, ესოდენ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღებას რაიმე ვნებათაღელვა არ მოჰყოლია. სწორედ ამ დღისაა, რომ 1990 წლიდან მოყოლებული, ყოველწლიურად გაიმართოს საქართველოს ერთგული ჩემპიონატი რაგბის კავშირის ორგანიზაციის მიერ. თამაშს იუარეს, ის გაირიცხება რაგბის კავშირიდან. ის მორაგბეები, რომლებიც განზრახ აარიდებენ თავს საქართველოს ჩემპიონატს, ვერ მონაწილეობენ ვერანაირ ეროვნულ ნაკრებში და ვერც საერთაშორისო შეხვედრებში გამოვლენ. ეროვნულ ჩემპიონატს მეთვრეობას გაუწევს გლდანის რაიონის საწარმო-გაერთიანებთა ასოციაცია. მის მიერ გაღებული ხარჯების სანაცვლოდ ეროვნული ჩემპიონატის მონაწილე გუნდებმა ასოციაციის რეკლამა უნდა გასწიონ.

როგორც მკითხველს მოეხსენება, შარშან დეკემბერში გადაწყდა, რომ წელს საქართველოს ჩემპიონატში რვა გუნდი ორ წრედ ისპარეზებდა. მაგრამ „ლელის“ გამოსვლის შემდეგ ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა გადაწყვიტეს, რომ ამ გუნდების შემადგენლობაში სურვილისამებრ დაეშვათ „მამულეებიც“ — სსრ კავშირის ჩემპიონატში მონაწილე გუნდების მოთამაშეები.

განათ, რას მოიმოქმედებს რაგბის კავშირის საშეჯიბრებო კომიტეტი. ზაალ ზიგინიშვილი.

ოკლანდი. ლეილა მესხმა, ჩვენმა სახელოვანმა ჩოგბურთელმა კიდევ ერთხელ გააჩაჩა გულმეძტურ ვრები. შორეული ახალი ზეღანდრიდან, სადაც იყო ამ ქვეყნის დიდი ჩემპიონატში მონაწილეობადა უსწრები ფაქტურად არ მოდიოდა, ამიტომ უეტად არ ვიცოდით, სწორი იყო თუ არა ხმა, რომელიც დაირხა თბილისში — ლეილამ პირველი ადგილი დაიკავა.

საბედნიეროდ გუშინწინ დამე ოკლენდს ტელეფონით დაუკავშირდა ლეილას ოჯახი და სასიამოვნო ცნობაც პირველწყაროდან მივიღეთ. სტარტზე წარმატების შემდეგ ქართულ ჩოგბურთელს სერიოზული მეტოქე ჰყავდა მეოთხედფინალში ბელგიელი ვასერმანის სახით (ეს ის ჩოგბურთელი გახლავთ, რომელმაც ავსტრალიის ლა ჩემპიონატის მეორე წრეში ნატალია ზვერევის მოუგო). მესხმა ორთაბრძოლა დიდი აღმაფრთხილებით ჩაატარა და დაამარცხა მეტოქე — 6:0, 6:2.

ნახევარფინალში ქართველი სპორტსმენის მეტოქე იყო ცნობილი ამერიკელი ჩოგბურთელი რობინ უაიტი. სხვათა შორის ისინი ადრე რომდენჯერმე შეხვდნენ ერთმანეთს და ყველა ბრძოლა ამერიკელს ჰქონდა მოგებული. ამჯერად გამარჯვება ლეილას დარჩა (6:4, 6:2) და ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვა, სადაც მისი მეტოქე იყო ბელგიელი აბელმანი. ეს შეხვედრაც ჩვენმა თანამემამულემ იოლად მოიგო (6:2, 6:0) და ახალი ზეღანდრის ჩემპიონის სახელი მოიპოვა.

ბრძოლის დამთავრებიდან ნახევარი საათის შემდეგ ქართველი ჩოგბურთელი ხელმეორედ გამოიძახეს კორტზე ნატალია მედვედიევასთან ერთად წყვილთა ტურნირის ფინალში სასპარეზოდ. ამჯერად საბჭოთა ლეიტის მეტოქეები იყვნენ ამერიკელი ჩოგბურთელები ჰერინგტონი და უაიტი. გამარჯვება სამ პარტიაში მესხმა — მედვედიევას წყვილს დარჩა (მესამე გადაწყვეტი პარტია ჩვენებმა მოიგეს 7:6).

ვულოცავთ შესანიშნავ ქართველ ჩოგბურთელს ორმაგ გამარჯვებას ამ პრესტიჟულ ტურნირში — ახალი ზეღანდრის ლია ჩემპიონატში.

დავით ბაჭარაძე — პოსტვის ჩემპიონი

ამ ბოლო დროს საქართველოს ჩოგბურთელები წარმატებით გამოდიან საქვეშრო თუ საერთაშორისო ტურნირებში. ამჯერად სასიამოვნო ცნობა მოსკოვიდან მივიღეთ. დედაქალაქის ჩოგბურთელთა ლია ჩემპიონატში ბრწყინვალე გამარჯვება მოიპოვა თბილისელმა დავით

კაჭარავამ. ერთეულებში ფინალში მან დაამარცხა ი. ოგოროდოვი — 6:2, 6:3 და მოსკოვის ლია ჩემპიონატის მთავარი ლაურეატი გახდა.

კაჭარავამ. ერთეულებში ფინალში მან დაამარცხა ი. ოგოროდოვი — 6:2, 6:3 და მოსკოვის ლია ჩემპიონატის მთავარი ლაურეატი გახდა.

დიდი ტალანტის პატივსაცემად

— თამაშის ასეთი სტილი სხვა არ მინახავს, ბორის პაიჭაძე განუმეორებელია. იგი მხოლოდ ქართველ ფეხბურთის მოყვარულთა კერაში კი არ იყო, არამედ, მერწმუნეთ, მთელი ჩვენი ქვეყნისაც. დაე, დღევანდელი ასეთი თბილი იუბილე შემდეგაც გაიმეორებულებს, მანამდე კი საჩუქრად მიიღეთ „ადიდასის“ ეს კოსტიუმი. ივარჯიშეთ, რათა სულ

ასეთ ფორმაში იყო. — ასეთი იყო სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი, სპორტის დამსახურებული ოსტატის გავრილ კაჩალინის გამოსვლა.

რუხოს“. გამოითქვა აზრი, რომ კარგი იქნება ბორის პაიჭაძის და, საერთოდ, ქართული ფეხბურთის მუხეუმის დარსება.

ცხადია, გამარჯვებით

ფლავანდელი სპორტული სეზონი დაიწყო ნინო სალუქვაძემაც. იგი ლეოვში მიმდინარე საქვეშრო პირველობაში ჩაება და ორი ოქროსა და ერთი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. პირველი „ოქრო“ თბილისელმა მსროლელმა მპ-5 ვარჯიშში, პირად პირველობაში დაიმსახურა (587+98), ხოლო მეორე — გუნდთან, პროფკავშირების საქვეშრო ნაკრებთან ერთად (ნინო ახლა „მეგარდენის“ წევრია).

ბორის პაიჭაძის თანაგუნდელები — ძველი და ახალი თაობის დინამოელები, მისი მეგობრები, თაყვანისმცემლები შეიკრიბნენ 3 თებერვალს თბილისის „დინამოს“ სტადიონის კლუბში გამორჩენილი ფეხბურთელის დაბადების 75 წლისთავზე. ვის არ უნდოდა მისალმებოდა ძვირფას იუბილარს: ჩვენი სპორტის ცნობილ ვეტერანებს ნოდარ ჯორჯიკიას და ვაჟა ჟღენტს, დავით ყიფიანსა და ალიოშა კოტრიკაძეს, „დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს ვახტანგ ოდიშელის, „ნორჩი დინამოელის“ საფეხბურთო სკოლის დირექტორს ომარ უშვერიძეს და ამავე სკოლის აღსაზრდელს, 12 წლის დათო მუჯირს, ტელეჟურნალისტ მერაბ ბერაძეს, „დინამოს“ სტადიონის თანამშრომელმა ნადია ჩიტაძემ საკუთარი ლექსი უძღვნა „ფეხბურთის კა-

ბა. ამიერკავკასიაში კი, მკითხველს კარგად მოეხსენება, საქართველოს ჯერად, როგორც ჩანს, ჩვენს იმეოთილის მსურველებს“ თავის დროზე, ან გეოგრაფია არ უსწავლიათ, ან, რაც უფრო ხარწმუნოა, იმდენად უნდათ საქართველოში მსგავსი სიტუაცია იყოს, ერთი ცნობილი ლექსის პერიფრაზს რომ მივმართოთ... ვამბობთ აზერბაიჯანსა და სომხეთს, ვგულისხმობთ საქართველოს. თორემ ერთი სიტყვის მაგვირად ორის წარმოთქმა, ვფიქრობთ, დიდ ხიბნიელებთან არ უნდა იყოს დაკავშირებული.

ამავე დროს ამ ნაკრებმა საქვეშრო რეკორდი დაამყარა. ბრინჯაოს მედალი კი მას პპ-2 ვარჯიშში ხედა წილად.

30 იანვრიდან 5 თებერვლის ჩათვლით თბილისში უნდა ჩატარებულყო ჩოგბურთელთა საქვეშრო ტურნირი საქართველოს სპორტსახელოსნის პრიზზე. სამწუხაროდ, თბილისს მხოლოდ პოლონელები ეწვივნენ. სხვა გუნდებს შეეშინდათ ჩვენთან ჩამოსვლისა. ამის მიუხედავად ჩვენდამი „კეთილგანწყობილი“ საქვეშრო მასობრივი ინფორმაციის წყაროებია, რომლებიც აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის კონფლიქტში საქართველოსაც „აუყოლიდნენ“ და რატომღაც ყოველთვის დაჟინებით აცხადებენ, რომ ეს ყველაფერი ამიერკავკასიაში ბედ-

ოთარ ოთარაშვილი.

რატომ არ გაიმართა საკავშირო ტურნირი?

30 იანვრიდან 5 თებერვლის ჩათვლით თბილისში უნდა ჩატარებულყო ჩოგბურთელთა საქვეშრო ტურნირი საქართველოს სპორტსახელოსნის პრიზზე. სამწუხაროდ, თბილისს მხოლოდ პოლონელები ეწვივნენ. სხვა გუნდებს შეეშინდათ ჩვენთან ჩამოსვლისა. ამის მიუხედავად ჩვენდამი „კეთილგანწყობილი“ საქვეშრო მასობრივი ინფორმაციის წყაროებია, რომლებიც აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის კონფლიქტში საქართველოსაც „აუყოლიდნენ“ და რატომღაც ყოველთვის დაჟინებით აცხადებენ, რომ ეს ყველაფერი ამიერკავკასიაში ბედ-

ბა. ამიერკავკასიაში კი, მკითხველს კარგად მოეხსენება, საქართველოს ჯერად, როგორც ჩანს, ჩვენს იმეოთილის მსურველებს“ თავის დროზე, ან გეოგრაფია არ უსწავლიათ, ან, რაც უფრო ხარწმუნოა, იმდენად უნდათ საქართველოში მსგავსი სიტუაცია იყოს, ერთი ცნობილი ლექსის პერიფრაზს რომ მივმართოთ... ვამბობთ აზერბაიჯანსა და სომხეთს, ვგულისხმობთ საქართველოს. თორემ ერთი სიტყვის მაგვირად ორის წარმოთქმა, ვფიქრობთ, დიდ ხიბნიელებთან არ უნდა იყოს დაკავშირებული.

...კლუს რვა მედალი

თბილისის არმიის სპორტკლუბს ძიუდოსტ გოგონათა ძლიერი გუნდი ჰყავს. ეს დადასტურდა ლენინგრადში გამართულ საქვეშრო პირველობაზე, სადაც თბილისის ასკ-ს წარმომადგენლებმა გუნდური პირველობა მოიგეს (1972-1974 წლებში დაბადებული შორის).

პირად შეჯიბრებაში გამარჯვებული გუნდის წევრებმა სამი პირველი, ორი მეორე და სამი მესამე ადგილი მოიპოვეს. კვარცხლბეკის

მსირაოლენი წვლილის შეტანის მიზნით

ფიჭვკულტურისა და სპორტის განვითარების ახალი კონცეფციის სრულყოფაში მცირეოდენი წვლილის შეტანის ცდის მიზნით მსურს გამოვთქვა ზოგიერთი მოსაზრება.

დავიწყებ სათაურიდან. იგი უნდა იკითხებოდეს ასე: „რესპუბლიკაში ფიჭვიკურთ კულტურისა და სპორტის განვითარების კონცეფციის პროექტი“. სიტყვები: „მასობრიობა“ და „გამაჯანსაღება“ სათაურიდან უნდა ამოვიღოთ, რადგან ფიჭვკულტურისა და სპორტის, როგორც ფიჭვიკური აღზრდის საშუალებებს, სხვა მთელი რიგი ამოცანების გადაწყვეტაც აკისრია.

კონცეფციის პირველ განყოფილებაში (ორგანიზებული მუშაობის მიმართულებები); მე-3 პუნქტში, ჩემი აზრით, უნდა ჩაემატოს შემდეგი მოსაზრებები: პირველი — „ფიჭვიკური კულტურისა და სპორტის სა-მინისტროს შექმნის საკითხი“; მეორე — „პროფესიული სპორტის აღიარებისა და დამკვიდრების საკითხი“. თუ აღნიშნული საკითხები არ გადაწყვეტა, ვფიქრობთ, რომ ფიჭვიკულტურა და სპორტი ისევ ძველებური გზით ივლიან.

ადამიანის ონტოგენეზის კანონზომიერებებიდან გამომდინარე ბავშვების დღის რეჟიმში ბავშვთა ფიჭვიკური აღზრდის საკითხს მეტი დრო უნდა დაეთმოს, კიდრე სხვა მხარეებს. ამ ასაკის ბავშვებისთვის ფიჭვიკულტურის გაკვეთილებისთვის ძალზე ცოტა დროა გამოყოფილი. ამიტომ კონცეფციის სკოლაში დღის რეჟიმში უნდა იყოს ბავშვთა ფიჭვიკური მომზადებისთვის ახალი გაზრდილი კვირეული საათე-

ბის რაოდენობა, ჩემი აზრით იგი 6 საათზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

ფიჭვიკულტურისა და სპორტის განვითარების ახალ დოკუმენტში რატომღაც კონკრეტულად არ არის მოხსენიებული ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლები. სპორტსმენთა სამკვლევო ცენტრში ამ სასწავლებლების გამრავლებისა და უკუგების კოეფიციენტის ამაღლების მიზნით ვფიქრობ უნდა გატარდეს შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) გაიზარდოს ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლების ქსელი და მოსწავლეთა კონტინგენტი;

ბ) ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლებში მასობრივი და მშობლიური ენა-ლიტერატურის გარდა სხვა საგნები ფაკულტეტური განდეს და საჭიროების შემთხვევაში მათი რაოდენობაც შემცირდეს;

გ) ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლების მოსწავლეთა მომზადების პროგრამაში 60 პროცენტი დაეთმოს პრაქტიკულ მეცადინეობის საგნებს, ხოლო 40 — თეორიული განათლების საგნებს;

დ) დაჩქარდეს ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლების საკუთარი სპორტული ბაზებით უზრუნველყოფა;

ე) ოლიმპიური რეზერვების სასწავლებლებში გაიხსნას ერთგვარი სპორტის სახეობების სექტორი.

კონცეფციის III მიმართულების ე) ქვეგანყოფილებაში ჩაემატოს ასეთი წინადადება: „გაფართოვდეს ყველა ტიპის სპორტული სკოლების ქსელი და პროფილის მისადაგებით გაიხსნას ერთგვარი სპორტის სახეობების სექტორი“. ვფიქრობთ, რომ ამ საკითხს გადაწყვეტავედ შეუძლებელი გახდება კლასიკური და

ერთგვარი სპორტის განვითარების სინქრონიზაცია.

მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფერი თითქმის უკუგების შედეგებით იგეგმება და ფასდება, კონცეფციაში არაფერია თქმული ისეთი სპორტის სახეობების ნაკრები გუნდების ფუნქციონირებაზე, რომლებიც ზარალის გარდა არაფერს იძლევიან. ამ საკითხის ირგვლივ კონცეფციაში აზრი ასე უნდა ჩამოყალიბდეს: „ტრადიციულად დაბალი კონკურენტუნარიანი და უპერსპექტივო რესპუბლიკური ნაკრები გუნდები მინიმუმადე შემცირდეს“.

კონცეფციაში უნდა შევიტანოთ, აგრეთვე, ასეთი მოსაზრება: „შეკრებებში და შეჯიბრებებში მონაწილეობის კვების ტალონების ნაცვლად დაწესდეს ნაღდი ფულით ან გარიშკორების ფორმა“. ჩვენი შეხედულებით მხოლოდ ამ გზით აღმოფხვრება ტალონების გადახურდავების მავნე პრაქტიკა, რომლის შედეგადც მომზადებულს სულ მცირე 40 პროცენტი ეგარგება. ამით სპორტსმენი ზარალის, ვაკრობის მუშაეი კი სარგებლობს.

ნამდვილი მუშა-მოსამსახურე თავის ძირითად საქმეს სპორტის ვერ შეუთავსებს. აქედან გამომდინარე კონცეფციის V განყოფილის დასათაურებელი სიტყვა სპორტი უნდა ამოვიღოთ (ყოველ შემთხვევაში ეს მოსაზრება ჩვენი მოყვარულთა სპორტის აღიარება-დამკვიდრებამდე ძალაში უნდა დარჩეს).

უნდა შევიცვალოს არსებული ნორმატიული მოთხოვნები წარმოება-დაწესებულებებში ფიჭვიკულტურის მეთოდის სპორტული ერთეულის დაშვების შესახებ. ამიტომ კონცეფციის V განყოფილის მე-5 პუნქტი

უნდა იკითხებოდეს ასე: „იმ წარმოება-დაწესებულებებში, სადაც მუშა-მოსამსახურეთა რიცხვი 50-ს აღემატება, დაშვებული იქნას ფიჭვიკულტურის მეთოდის საშტატო ერთეული“.

ძველი ნორმატიული მოთხოვნების მიხედვით გამოდის, რომ მცირერიცხოვანი წარმოება-დაწესებულების მუშა-მოსამსახურეებს ფიჭვიკულტურა არ სჭირდებათ. ჩვენი აზრით, ეს სიცოცხლე უსამართლობად კი შეიძლება ჩაითვალოს.

ფიჭვიკური კულტურისა და სპორტის განვითარების უზრუნველყოფა შესაძლებელია მხოლოდ ფიჭვიკულტურის სასწავლო და სამეცნიერო ინსტიტუტების ტრადიციული ერთობლივი ძალისხმევით. ამ ქვეყნის მისაზრებებს (რომელიც გამოქვეყნდა 1990 წლის 14 იანვრის „ლელოში“) კონცეფციის III განყოფილის მე-3 პუნქტის, IX განყოფილის მე-4 და მე-8 ჩათვლით და მე-14 პუნქტებით ცვლილებები შეტანის შესახებ.

კონცეფციის IX განყოფილის პირველი პუნქტი ასე უნდა იკითხებოდეს: „გაფართოვდეს სამეცნიერო კვლევითი მუშაობა სპორტსმენთა ეტაპობრივი შერჩევის, ინდივიდუალური წვრთნის ოპტიმიზაციის, სასწავლო-საწვრთნელი პროცესის გაუმჯობესების, სპორტსმენთა გავრცელების ტესტირების, ტექნიკური შედეგების პროგნოზირების და რეაბილიტაციის ეფექტური საშუალებების დანერგვა-ძიების საქმეში“. ვფიქრობ, ამ საქმეში პასუხისმგებ-

ლობა დაეკისროს აგრეთვე ფიჭვიკულტურის ინსტიტუტსაც.

X განყოფილის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხზე პასუხისმგებლობა მოეხსნას ფიჭვიკულტურის სამეცნიერო ინსტიტუტს, რადგან სათანადო კადრი და ტექნიკური აღჭურვილობა მას არ გააჩნია და იგი, ჩემი აზრით, უნდა დაეკისროს ფიჭვიკულტურის ინსტიტუტს.

იმავე განყოფილებაში დაემატოს ასეთი მოსაზრება: „იმ სპორტსკოლებთან, რომლის ბავშვებზეც მზადდება რესპუბლიკის ნაკრები გუნდები, შეიქმნას სამედიცინო-ბიოლოგიური კაბინეტები და დაევალოთ ოპერატიული და მემდინარე კონტროლი“. ამასთან დაკავშირებით პასუხისმგებლობა დაეკისროთ საქართველოს სპორტსაბჭოს და ჯანმრთელობის სამინისტროს.

კონცეფციის X განყოფილებაში, ვფიქრობთ, შესატანია ასეთი წინადადება: „დამკვიდრდეს და სრულქმნას ყველა ასაკის რესპუბლიკური ნაკრები გუნდების ეტაპური კომპლექსური გამოკვლევა (საქართველოს სპორტსაბჭოში, ფიჭვიკულტურის სამეცნიერო-ინსტიტუტში). აქვე უნდა დაემატოს, აგრეთვე ასეთი მოსაზრებაც: „განხილული იქნას საკითხი ყველა ასაკის რესპუბლიკური ნაკრები გუნდების კანდიდატების მომზადებაზე სამედიცინო-ბიოლოგიური და ფსიქოპედაგოგიური კონტროლის ერთიანი საკოორდინაციო ორგანოს შექმნის შესახებ“.

აპთანადილ ჩუთლაშვილი,
საქართველოს ფიჭვიკულტურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ-მუშაკი.

საპარტიველოს პირველობა და თანის გათამაზება ბატუტზე სტომაში

აკონოპია — საპარტიველოს ჩეპირონატი

აკონოპიური კრიზისი სპორტსაც მისწვდა. ქვეყანას რომ უკირს, ხელგაშლილი ცხვრებას ვერავის მოსთხოვ, მაგრამ საქართველოს ჩემპიონატების ხარჯზე ეკონომიკის გაკეთება, მიზანშეწონილად მივიჩნია, მით უმეტეს ახლა, როდესაც ერის გამომღვიძებინა და თვითშეგნების ამ-

ბამ და თანის გათამაზებამ, სადაც სპორტსმენები „ნორმაზე“ მეტ შეცდომებს უშვებდნენ.

თენგიზ ზღოლაძე „საქართველოს ბატუტზე მსტომელთა ნაკრების უფროსი მწვრთნელი“:

— სპორტსმენს სჭირდება სტიმული — კონკრეტული მიზანი. როდესაც იგი თავისი მიზნების „პიეს“ მიღწევს, ეს შეჯიბრებაში უნდა აჩვენოს. საჭიროა გამოინახოს გზები, რათა ბატუტზე მსტომელებს შეჯიბრებები არ დაევალოთ. მით უფრო, რომ სპორტის ამ სახეობის ქართულმა სკოლამ საერთაშორისო აღიარება მოიპოვა. კარგი იქნება თუ გამოინახება ისეთი სპონსორი, რომელსაც წელიწადში რამდენიმე ათასი მანეთის გაღება არ გაუჭირდება. ახლა კი თვით ასპარეზობის შესახებ:

ქალთა სინქრონულ ბტომებში ოთხი წელია დიდი უპირატესობით იმარჯვებენ საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდული ნაკრების წევრები ანა დოლონაძე და ლია ბენდიანიშვილი. წელს პირველად ეს „ტრადიცია“ დაირღვა — კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ შედარებით ახალბედები, ქუთაისელი ლელა გიგინეიშვილი (იგი თბილისში ვარჯიშობს) და თბილისელი ნინო არღანაშვილი. საქმე ისაა, რომ ბენდიანიშვილმა ტრავმის გამო შეჯიბრებაზე გამოსვლა ვერ შეძლო. მეორე-მესამე ადგილები შესაბამისად დაიკავეს თამარ სულნიაშვილ-ირინა მიხაილოვა და მადლენ ვეკუა-ანა პოგონიას (ყველა — თბილისი) წყვილებმა.

ვაეებში საქართველოს თასს დაეუფლნენ ზაალ ხიზანიშვილი და მიხეილ ნიკოლაიშვილი. მათ სამ ქულაზე მეტი გაუსწრეს მეორე ადგილზე გასულ მერაბ სუპატაშვილს და ზეპირა აბრამიშვილს, რომლებმაც, თავის მხრივ, საგრძობლად (2,7 ქულა) ჩამოიტოვეს მესამე პრიზორები რემიკ პოლოსიანი და კახაბერ გობრონიძე (ყველა — თბილისი).

ინდივიდუალურ ბტომებში თითქმის თანაბარი ბრძოლა გაიმართა მსოფლიო ჩემპიონ რუსულან ხოფერიასა და ევროპის ჩემპიონ (ახალგაზრდებში) ანა დოლონაძეს შორის. პირველ დღეს მათ თანაბარი ქულები (61,9) მოაგროვეს. ბოლო სამ გამოსვლაში რუსულანმა ორჯერ გაიმარჯვა და საერთო ჯამში საქართველოს თასი მოიპოვა. მესამე ადგილზე ლელა გიგინეიშვილი გავიდა. ვაეებში ფავორიტად ითვლებოდა თანის შარშანდელი მფლობელი ზაქარია აბრამიშვილი, მაგრამ მეორე დღეს იგი ბატუტის ჩამოვარდა და შეჯიბრებას გამოეთიშა. გაიმარჯვა ზაალ ხიზანიშვილმა, მეორე ადგილზე გავიდა მიხეილ ნიკოლაიშვილი, მესამეზე — რამიკ პოლოსიანი (სამივე — თბილისი).

გუნდური ადგილები ასე განაწილდა: I. თბილისი; II. ქუთაისი; III. აფხაზეთი; IV. აჭარა; V. თბილისი-11 (უკონკურსოდ).

საქართველოს თასის გათამაზებამ კვლავ გვიჩვენა, რომ გუნდებს შორის თანაფარდობა არ შეცვლილა. თბილისელთა გარდა საქართვე-

ლელა გიგინეიშვილი (მარცხნივ) და ნინო არღანაშვილი.

ლოს ნაკრებს შევსებდას მხოლოდ ქუთაისი აძლევს. აღსანიშნავია, რომ ქუთაისი მწვრთნელის ვალერი ჩხაბერიძის ორივე აღზრდილია — ლელა გიგინეიშვილი და მერაბ სუპატაშვილი. სპორტის ოსტატის ნორმატივი შესარულა (მათ გარდა ეს ნორმატივი შესარულა ოთხმა თბილისელმა სპორტსმენმა). გაურკვეველი მიზეზის გამო შეჯიბრებაში არ მონაწილეობდნენ რუსთაველი სპორტსმენები (მწვრთნელი სერგო ხიჯაკიძე), რამაც ბატუტის ისედაც ვიწრო „გეოგრაფია“ უფრო შეამცირა (შეჯიბრებაში ხომ სულ ოთხი რეგიონის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ). სასიხარულოა, რომ სარბიელზე ვიხილეთ პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოების „შეგარდენის“ წარმომადგენლები (მწვრთნელი იგორ ჩერნიავსკი). ბატუტისტა ეს ჯგუფი რამდენიმე თვეა რაც ამოკიდდა, მათმა წარმომადგენლებმა ზაზა გუზიტაშვილმა სპორტის ოსტატობის კანდიდატებს შორის მეორე ადგილი დაიკავა, ხოლო სინქრონულ ბტომებში (როგორც ზემოთ აღნიშნული) მერაბ სუპატაშვილი მეორე ადგილზე გავიდა.

პასუხი „ლელოს“

ქველითობა

„გაგაგაგა და გგგგგგ...“

თბილისის სპორტკომიტეტის კორიგ სხდომაზე სხვადასხვა საკითხთან ერთად განვიხილეთ „ლელოს“ 6 და 7 იანვრის ნომრებში ამ სათაურით გამოქვეყნებული წერილები, რომლებშიც გაკრიტიკებული იყო თბილისის რაიონების სკოლები, კერძოდ, I მახის სახელობის რაიონის მე-18, მე-100 და 27-ე საშუალო სკოლები; 28 კომისრების რაიონის 85-ე, 89-ე და 111-ე საშუალო სკოლები, კალინინის რაიონის მე-8 ექსპერიმენტალური და 48-ე საშუალო სკოლები.

კრიტიკა სამართლიანი იყო. სამართლიანი იყო აგრეთვე როგორც ქალაქის სპორტკომიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის განყოფილების გამგის მ. თარხნიშვილის, ასევე ქალაქის განათლების სამმართველოს სპორტული განყოფილების მისამართით გამოთქმული კრიტიკაც.

8 იანვარს გამოიცა კომიტეტის ბრძანება, რომლის საფუძველზე ათივე რაიონზე მიმარტებული იყვნენ როგორც კომიტეტის ინსტრუქტორები, ასევე რაიონული სპორტკომიტეტების თავმჯდომარეები. აღნიშნული ბრძანებით ქალაქის განათლების სამმართველოს ფინანსრის განყოფილების გამგის კ. ჩხაიძეს და ეველა პირველსავე საბჭოს სხდომაზე განეხილა იმ პირთა პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებმაც ჩაშალეს ღონისძიებები.

თბილისის განათლების სამმართველომ 1990 წლის 9 იანვარს იმსჯელა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით და დაავალბა მივიღო რაიონული განყოფილებათა გამგეებს, რომლებმაც თავიანთ საბჭოს სხდომებზე იმსჯელეს ღონისძიებათა ჩაშლაში დამნაშავე პირთა მიმართ.

მივიღეთ დადგენილება, რომ ეთნოვლეს თბილისის განათლების სამმართველოს (მ. მინდაძე) გაატაროს შესაბამისი ღონისძიებები, რათა შემდგომში ქალაქის ზოგადსაგანმანათლებლო და რაიონული სპორტსკოლების მოსწავლეთა არადადგების პერიოდში უფრო ხერხიზულად მოეციონ სპორტულ ღონისძიებათა დაგეგმვისა და ჩატარების საქმეს; ქალაქის განათლების სამმართველოს სპორტული განყოფილების გამგის კ. ჩხაიძეს რიგ სპორტულ ღონისძიებათა ჩაშლისათვის მიეთითოს;

აღნიშნული შეჯიბრების კონტროლის გაუთვალისწინებლობისთვის, რამაც ღონისძიებების ჩაშლა გამოიწვია, ქალაქის სპორტკომიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის განყოფილების გამგის მ. თარხნიშვილს გამოეცხადოს საყვედური.

3. კანაპაპა,
თბილისის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე.

დღეს პრინციპული ხასიათი მიიღო აღნიშნული შეჯიბრებების მაღალ დონეზე ჩატარებამ, თორემ ისე ხდებოდა, რომ საქართველოს ჩემპიონატები ვალის მოსაბდედ შეჯიბრებად, ხშირად კი ახალბედების გამოსაცდელ სარბიელად იქცეოდა ხოლმე. მასში მონაწილეობას ტიტულოვანი სპორტსმენები ერთგვარად ღირსების შუალხვად თვლიდნენ.

ამ საკითხს იმიტომ შევეხეთ, რომ შარშან ბატუტზე მსტომელთა რესპუბლიკური შეჯიბრებების ჩატარებისას მაინცდამაინც ჩემპიონატს შეელოვნენ. ამას ისიც უნდა დაემატათ, რომ შარშანდელი სექტემბრის შემდეგ (ახლახან ვიტებსკში გაიმართა საკავშირო ჩემპიონატი) ჩვენს ბატუტზე მსტომელებს არც ერთ შეჯიბრებაში არ მიუღიათ მონაწილეობა. ამან კი საგრძობლად იმოქმედა მათ სპორტულ ფორმაზე. ამასი დაეკარწყუნა დოსააფის რესპუბლიკური კომიტეტის სპორტულ დარბაზში ჩატარებულმა საქართველოს პირველ-

მიხეილ ნიკოლაიშვილი (მარცხნივ) და ზაალ ხიზანიშვილი.

დღეს პრინციპული ხასიათი მიიღო აღნიშნული შეჯიბრებების მაღალ დონეზე ჩატარებამ, თორემ ისე ხდებოდა, რომ საქართველოს ჩემპიონატები ვალის მოსაბდედ შეჯიბრებად, ხშირად კი ახალბედების გამოსაცდელ სარბიელად იქცეოდა ხოლმე. მასში მონაწილეობას ტიტულოვანი სპორტსმენები ერთგვარად ღირსების შუალხვად თვლიდნენ.

ჯემალ კახრაძე,
ავტორის ფოტოები.

რას მოგპობანს გაზაფხული?

საბჭოთა ფეხბურთელები

ეპოქის მემკვიდრეები

თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელთა კოლექტივი, როგორც ცნობილია, წინასწარმოდგინდა მზადებას საზღვარგარეთ გასაღებად. ჩვენი გუნდის მიერ ჩატარებული მატჩების შესახებ საფრანგეთსა და შვეიცარიაში უკვე ვწერდით, ამის შემდეგ თბილისელებმა საწვრთნელი ციკლი სერბიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში განაგრძეს, 3 თებერვალს კი შინ დაბრუნდნენ, სადაც მზადების ერთ-ერთი, დასკვნითი ეტაპი განაგრძობენ. მორიგი ვარჯიში შემდეგ შეხვდით თბილისის „დინამოს“ მთავარ მწვრთნელს დავით ყიფიანს, რომელმაც მოგვითხრო გახელილ მზადებაზე.

გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მასპინძლებმა, ჩინებულ საწვრთნელს ბაზა დაგვითმეს. შტუტგარტთან ახლოს, პატარა ქალაქ რიულში, სადაც ყველა პირიდან გვექონდა შექმნილი ნაყოფიერი წვრთნისა და დასვენებისთვის. საწვრთნელი მატჩები, რომლებიც ჩვენმა გუნდმა გამართა, რიულთან სულ რაღაც 20-30 კილომეტრზე მდებარე ქალაქებში იყო დანიშნული, რამაც თავიდან აგვაცილა მაქსიმალური უღებლობა. აქ ხუთი მატჩი ჩავატარეთ, აქედან ორი მოვიგეთ, ორში დამარცხდით და ერთი მატჩიც ფრედ დავამთავრეთ. ამ ეტაპზე ჩვენი პირველი საზღვარგარეთი გუნდის საბოლოო დაკომპლექტება იყო და არა გამარჯვებაზე ფიქრი, თანაც აქ გამართული ამ ხუთი მატჩის შემდეგ, შეხვედრის წინა დღე მას შემდეგაც ყოველთვის საწვრთნელი ვარჯიშები გვექონდა დანიშნული, რათა არ დარღვეულიყო მზადების ციკლი, რომელიც დაგეგმილი გვექონდა.

თუ შეიძლება პარალელის გაყვება წინა, 1989 წლის მოსამზადებელ პერიოდთან და გუნდის დღევანდელ მზადებასთან, უკეთ ხედება, თუ არა „დინამო“ მომავალ სეზონს?

— დინამოელთა დღევანდელ საწვრთნელ ვარჯიშს, თქვენ ალბათ პირველი დღეებიდანვე აღვნიშნებთ თვალს და რაღაც გარკვეული შთაბეჭდილება მისი დღევანდელი მო-

მზადების დონეზე უკვე შეგვექმნებოდა. ფეხბურთელები ყველაფერს კეთილმოსურნელად აკეთებენ, ძალას არ ზოგავენ უკეთ მომზადებისათვის. როგორც უმაღლესი ლიგის ყველა გუნდს, ამ ეტაპზე პრობლემები ჩვენც გვაქვს. ნაკრებში მიიწვიეს ჩვენი ძირითადი შემადგენლობის მოთამაშეები, ტრავმირებულიებიც საკმაოდ გვყავს, ამიტომაც გუნდთან დღეს ვერ ვარჯიშობენ კედლა, ჯიშკარიანი, კაპარავა, არზიანი. კეტაშვილი კი, რომელიც პირველი ნაკრების კანდიდატია, საფრანგეთში მიღებული ტრავმის გამო, რამდენიმე დღეში განაახლებს წვრთნას. მხოლოდ 25 თებერვალს შეუერთდება კოლექტივს საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდული ნაკრების ორი მოთამაშე — ცხადაძე და რევიშვილი. მიუხედავად ზემოთ მოყვანილი პრობლემებისა, ერთი დეტალის აღნიშვნა მომზადების ამ ეტაპზე, მაინც შეგვიძლია: წინა წელი შედარებით, ჩვენი აზრით, გამოკვეთილად ჩანს ის ძირითადი შემადგენლობის ბირთვი, რომლის კისერზეც უნდა გადაიაროს 1990 წლის საფრთხილო სეზონმა. ეს კი გუნდის საბოლოო შემადგენლობის დასაზუსტებლად ცოტას არ ნიშნავს, მწვრთნელებიც და ფეხბურთელებიც ცდას არ ვაკლებთ, რომ მომავალი სეზონი თბილისის „დინამომ“ უკეთ ჩაატაროს, თუმცა, ზუსტ პასუხს იმის შესახებ თუ როგორ არის მომზადებული თბილისის „დინამო“, საკვშირო ჩემპიონატის პირველივე შეხვედრები გაგვცემს.

ტრადიციული კითხვა: რა ცვლილებებია გუნდში?

— ცვლილებები უმნიშვნელოა. თბილისის „დინამო“ დატოვა ბახვა თედევანი, რომელიც ახალ სეზონს ალბათ ორთქლიდან „სპარტაკში“ ჩაატარებს, გუნდიდან წავიდნენ თეთრაძე და მაკავარიანიც. დღემდე არ უვარჯიშია გუნდთან ბიგავას, რომელიც შარშან ბათუმის „დინამოში“ გამოდიოდა.

სხვა რაიმე ცვლილება ჯერჯერობით „დინამოში“ არ არის.

● საზღვარგარეთ გამგზავრების წინ თქვენ აღუთქვით გულშემატკივრებს, რომ შვეიცარიაში ყოფნის დროს დაუკავშირდებოდით ფიფა-ს მზადებისა და გაარკვევით შეუძლია თუ არა, საქართველოს, როგორც სუვერენულ საბჭოთა რესპუბლიკას, გაერთიანებულიყო ამ ერთაშორის ხაფხბურთო ორგანიზაციის რიგებში.

— შვეიცარიაში ჩასვლის პირველივე დღეს დავრეკე ციურინში, სადაც ფიფა-ს გენერალური სამდივნოა მოთავსებული და ვთხოვე დავეკავშირებინეთ გენერალური მდივანს იოზეფ ბლატერს სამწუხაროდ, ი. ბლატერი ამ პერიოდში შვეიცარიაში არ აღმოჩნდა, მაშინ მოვიხილეთ ასსან-განმარტება ჩვენი შეკითხვაზე რომელიმე პასუხისმგებელ პირს მოეცა. აღვითქვეს, რომ დავეცხმარებოდნენ. ტურინში, რომელსაც ჩვენი გუნდი ამ ქვეყანაში მართავდა, მოავლენდნენ ასეთ პიროვნებას. ასეთი აღმოჩნდა ვალტერ გააგი ფიფა-ს ტექნიკური დეპარტამენტის თავმჯდომარე, სხვათა შორის ვ. გააგი თბილისელებთან კარგად ნაცნობია ჰაბუტა მსოფლიო ჩემპიონატის დროს, რომელიც ჩვენს დელაქაქში მიმდინარეობდა. ბატონი ვალტერ გააგი უთხოვე აველანთან ერთად იმყოფებოდა ჩვენს ქალაქში და გარკვეული წარმოდგენა აქვს საქართველობზეც და, კერძოდ, ქართულ ფეხბურთზეც. მასთან დიდი ხნის საუბრის მიუხედავად ბოზიცია იგივე იყო, რაც „ლეოს“ 7 იანვრის ნომერში დაიბეჭდა, მიუხედავად ამისა, ბატონმა ვალტერ გააგამა მაინც გვითხრა, რომ გაზაფხულზე ეწვევა თბილისს და აქ უფრო ღრმად ჩაუვლდება იმ თხოვნას, რომელიც აქ მას მივმართეთ. მასთან დავტოვეთ მასალები, რომელთა გაცნობასაც ის შეგვიპირდა.

ესაუბრა ზაზა კახაძე.

საბჭოთა ფეხბურთელთა პირველი ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალისთვის მზადებას იტალიაში გადის. 3 თებერვალს იგი ქალაქ როკოში ამხანაგური მატჩში შეხვდა შვეიცარიის საკლუბო გუნდს „ნიონელს“ ქსამაქს“. მეორე ტაიმში, როცა ახგარიში იყო 2:1 სსრ კავშირის ნაკრების სასარგებლოდ, მსახი იძულებული იყო თამაში შეეწყვიტა ძლიერი ნისლის გამო.

საბჭოთა ფეხბურთელები იტალიაში 15 თებერვალს დაბრუნდნენ, აქ შეხვედრებიან ცნობილ გუნდებს — მილანის „ინტერს“, გენუის „სამპდორიას“, რომის „ლაციოს“ და ტურინის „ტორინოს“. იტალიის სპორტული მიმობილვები სწორედ აქ, რომ საბჭოთა გუნდი ახლა ინტენსიურად ემზადება, ვინაიდან შარშანდელი ნოემბრის შემდეგ საერთაშორისო შეხვედრები არა ჰქონია. ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ვ. ლობანოვსკიმ ყურანლისტებს განუცხადა, რომ ახლანდელი შეკრების გრაფიკი ერთობ მკვიდრო და დატვირთულია, ფეხბურთელებმა რაც შეიძლება მალე უნდა მიიღონ საჭირო სპორტულ ფორმას.

როგორც იტალიური გაზეთი „უნიტა“ აღნიშნავს, ვ. ლობანოვსკიმ გააკრიტიკა ტურინის „იუვენტუსის“ ხელმძღვანელობა, რომელმაც კლუბში მიიწვია საბჭოთა ფეხბურთელები

იტალია-90

ალშირი. აქ გამართა ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი ალკირი-სა და რუმინეთის ფეხბურთელთა ნაკრებ გუნდებს შორის. თამაში ფრედ დამთავრდა — 0:0.

ვალენტა. მალტაში სტუმრად იმყოფებიან ნორვეგიისა და საშრეთ კორეის ნაკრები გუნდები. მათ ერთმანეთთან გამართეს საწვრთნელი შეხვედრა, გამარჯვებს ნორვეგიელებმა — 3:2.

მაიამი. აქ შედგა საერთაშორისო საფეხბურთო ტურნირი „მალბროსი თასი“. ფინალი ერთმანეთს შეხვედნენ ურუგვაისა და კოსტარიკის გუნდები, ანგარიში 2:0 გაიმარჯვა ურუგვაელებმა. ამისამე დავილისთვის იბრმოდნენ მეფიციასა და კოლუმბიის გუნდები. მატჩის ძირითადი დრო დამთავრდა ფრედ — 1:1, დამატებითი 11-მეტრიანების სერიით გაიმარჯვეს კოლუმბიელებმა — 9:8.

რუმინეთის ფეხბურთელთა ეროვნულმა ნაკრებმა, რომელიც მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალისტია, იტალიის ქალაქ პიზაში ამხანაგური მატჩი გამართა ადგილობრივ „პიზასთან“. რუმინელმა ფეხბურთელებმა მარცხი განიცალეს — 0:3.

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრები მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალისთვის მზადებას დაიწყო თებერვლის დასასრულს, კერძოდ, 28 თებერვალს, მონბელიში შეხვედრა საფრანგეთის ნაკრებს. დასავლეთგერმანიელი ფეხბურთელები 25 აპრილს შტუტგარტში ითამაშებენ ურუგვაელებთან. შემდეგ კი 26 მაისს დიუსელდორფში მიიღებენ

ალექსანდრე ზაგაროვი და სერგეი ალინინკოვი, მაგრამ, ეტყობა, ეს მიწვევა სარეკლამო მისაზრებებით იყო განხორციელებული, ვინაიდან ვერც ა. ზაგაროვს და ვერც ს. ალინინკოვს სწორი ადგილი ვერ შეურჩიეს მინდორზე.

— აიღეთ, მაგალითად, ზაგაროვი. — განაცხადა მწვრთნელმა. — ჩვენს გუნდში იგი წმინდა ბომბარდირად არასოდეს ითვლებოდა, ვინაიდან ზაგაროვი უნივერსალური ფეხბურთელია, შეუძლია მთელ მინდორზე თამაში და კოლექტიურ მოქმედებათა ორგანიზატორიცაა, „იუვენტუსში“ კი მას მხოლოდ ბომბარდირის ფუნქციები ევალება. ეს სერიოზული შეცდომაა. ყოველი ფეხბურთელი იწყებს, ვალდებულია შეისწავლოს მისი თამაშის მანერა და ტექნიკური თავისებურებანი.

ვ. ლობანოვსკის აზრით იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური თამაშებში რაიმე მნიშვნელოვანი ტაქტიკური-ტექნიკური სიახლეები მოსალოდნელი არაა, ბრაზილიელები, იტალიელები, არგენტინელები და დასავლეთგერმანიელი ფეხბურთელები. ეტყობა, თავიანთი თამაშის მანერას არ შეცვლიან. რაც შეეხება სსრ კავშირის ნაკრებს, იგი იმ 8 გუნდს შორისაა, რომლებიც მომავალ მსოფლიო ჩემპიონატში მალაღ ადგილებზე აცხადებენ პრეტენზიას.

ჩემოსლოვაკიის გუნდი

და 30 მაისს დაელოტკარხენში — დანიელებს.

კოლუმბიის ფეხბურთის

ფედერაციის პრეზიდენტმა მს. ტამაიომ განაცხადა, რომ მსოფლიო ჩემპიონატისთვის საშინაოდ ამ ქვეყნის გუნდს 235 ათასი დოლარი დაუფლება. თანხა არც თუ ისე დიდია თუ, მაგალითად, გავისხენებთ, რომ ბრაზილიის ფედერაციას თავისი ნაკრების მომზადება დასალოებით 3 მილიონი დოლარი დაუჯდა.

იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატის

ფინალური ეტაპის ფინანსური მხარე დიდად აინტერესებს მისში მონაწილე ყველა ქვეყნის. ფეხბურთის ფედერაციის ფიფა-ს საფინანსო კომიტეტის პრეზიდენტმა ე. ჟორჟმა განაცხადა, რომ მისმა უწყებამ ყველა პრობლემა მოაგვარა, უკვე ახლა ფინალის მონაწილე თითოეულ გუნდს ავანსის სახით გადაეცეს 250 ათასი შვეიცარული ფრანკი, თვით შეხვედრების მსვლელობაში ყოველი დელეგაცია დღიურად მიიღებს 10 ათას ფრანკს სხვადასხვა ზარდასთვის და, საერთოდ, თითო მატჩში ყოველი გუნდი გარანტირებულია სულ ცოტა 650 ათასი შვეიცარული ფრანკით.

მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში მონაწილე თითოეული გუნდი შეეხებრების პირველი „რაუნდის“ დამთავრების შემდეგ ე. ჟორჟის განცხადებით, მიიღებს 2 მილიონ 250 ათას შვეიცარულ ფრანკს. რაც შეეხება ნახევარფინალის ოთხ მონაწილეს, რომლებიც 7-7 მატჩს ჩაატარებენ, ისინი 4,5 მილიონ შვეიცარულ ფრანკს მიიღებენ.

საერთაშორისო ფეხბურთი:

დენარტოპატრონისკის „დნეპრი“, რომელიც მექსიკაში გადის წინასაბოლოო საშინაოდ, ამ ქვეყნის ახალგაზრდულ ნაკრებს შეხვდა და გამარჯვდა ანგარიშით 5:0.

მოსკოვის „ტორპედოს“

ფეხბურთელებმა ავსტრალიაში ზედიზედ 4 ამხანაგური მატჩი მოიგეს, მაგრამ დიდი ანგარიშით მარცხი განიცადეს ამ ქვეყნის ნაკრებთან შეხვედრაში — 0:3.

იტალია. გაიმართა ამ ქვეყნის

საფეხბურთო თასის გათამაშების პირველი ნახევარფინალური შეხვედრები. ტურინის „იუვენტუსმა“ თავის მინდორზე ანგარიშით 2:0 დაამარცხა „რომა“, ხოლო „მილანისა“ და „ნაპოლის“ შეხვედრა ფრედ დამთავრდა — 0:0. სამასუხო მატჩები გაიმართება 14 თებერვალს.

ინგლისი. „ლივერპულის“

ფეხბურთელებმა ინგლისის თასის მერვედფინალის განმეორებით მატჩში ანგარიშით 3:1 დაამარცხეს „ნორვიჩი“. განმეორებითი მატჩი შედგა, აგრეთვე, „არსენალსა“ და „ქუინზ პარკ რეინჯერსს“ შორის. გამარჯვდა „არსენალმა“ — 2:0.

ინგლისის ლიგის თასის ნახევარფინალში ერთმანეთს შეხვედებიან „ნორინგემ ფორესტს“ — „კოვენტრი“ და „ოლდჰემი“ — „მმსტ-პემი“.

ინგლისის პოლიციურმა ხელმძღვანელობამ

თავის საფეხბურთო ასოციაციას 100 ათასი გირანქა სტერლინგის (160 ათასი დოლარი) ოფიციალური აქტი წარუდგინა. ასეთ თანხად შეიძლება ინგლისის პოლიციის რაზმების სამსახური, რომელსაც ასოციაციამ შესთავაზა თან გაეწყვეს ხელფასობით საყოველთაოდ ცნობილ გულშემატკივრებს იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატზე.

პრემიერ-მინისტრმა მ. ტეტჩერმა ხაზგასმით განაცხადა, რომ მთავრობა კაპიტაც არ გაიღებს ხულიან გულშემატკივართა ასალაგმავლად, მან თქვა, რომ პრობლემა „წმინდა საფეხბურთო ხულიანიზმი“, ამიტომაც მის წინააღმდეგ სწორედ საფეხბურთო ხელმძღვანელობამ უნდა იბრძოლოს.

ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის ხელმძღვანელმა გ. კელიმ განაცხადა: „იძულებული ვიქნებით,

ეს თანხა საფეხბურთო ფონდის მეშვეობით გადავიხადოთ, თუმცა ამ ფონდს სხვა დანიშნულება აქვს, კერძოდ, საერთო თანხიდან 4 მილიონი გირანქა სტერლინგი ასიგნებულია იმ სტადიონების გადამკეთებლად, სადაც ფეხზე სადგომი ადგილები დასაჯდომით უნდა შეიცვალოს. ასე რომ, ინგლისის საფეხბურთო ფონდი გათვალისწინებულია სტადიონების კეთილმოსაწყობად და პოლიციური ზედამხედველობისთვის მას, ალბათ, არ გაიმეტებენ.

რომორც ცნობილია,

საფრანგეთის პროფესიულ ფეხბურთში ბოლო ხანებში მნიშვნელოვანი ცვლილებები

ფეხბურთის მოთამაშეები.

იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატის

ფინალური ეტაპის ფინანსური მხარე დიდად აინტერესებს მისში მონაწილე ყველა ქვეყნის. ფეხბურთის ფედერაციის ფიფა-ს საფინანსო კომიტეტის პრეზიდენტმა ე. ჟორჟმა განაცხადა, რომ მისმა უწყებამ ყველა პრობლემა მოაგვარა, უკვე ახლა ფინალის მონაწილე თითოეულ გუნდს ავანსის სახით გადაეცეს 250 ათასი შვეიცარული ფრანკი, თვით შეხვედრების მსვლელობაში ყოველი დელეგაცია დღიურად მიიღებს 10 ათას ფრანკს სხვადასხვა ზარდასთვის და, საერთოდ, თითო მატჩში ყოველი გუნდი გარანტირებულია სულ ცოტა 650 ათასი შვეიცარული ფრანკით.

მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში

მონაწილე თითოეული გუნდი შეეხებრების პირველი „რაუნდის“ დამთავრების შემდეგ ე. ჟორჟის განცხადებით, მიიღებს 2 მილიონ 250 ათას შვეიცარულ ფრანკს. რაც შეეხება ნახევარფინალის ოთხ მონაწილეს, რომლებიც 7-7 მატჩს ჩაატარებენ, ისინი 4,5 მილიონ შვეიცარულ ფრანკს მიიღებენ.

ბი მოხდა, მაგრამ, ეტყობა, ექსპერიმენტმა არ გაიმართლა. ამიტომაც საფრანგეთის საფეხბურთო ლიგის გენერალურმა ასამბლეამ გადაწყვიტა, 1990-91 წლების ეროვნული ჩემპიონატი კვლავ 18 კლუბის შემადგენლობით ჩაატაროს, ხოლო გამარჯვებისთვის გუნდებს, ისევე როგორც უწინ, 2 ქულა დაეწერათ.

ცნობილი დასავლეთგერმანიული

სპორტული ფორმა „აილდაისი“ ინციტატივით გამოვლინდნენ 1989 წლის ევროპის საუკეთესო საფეხბურთო არბიტრები. პირველი ადგილზეა ფრანგი მიშელ ვოტრო (92 ხმა), მომდევნო ადგილებზე არიან იტალიელი ლუჯი ანიოლი (47) და შვედი ერიკ ფრედრიქსონი (26).

გულბარათში

გადაწყდა, რომ ამ ქვეყნის პირველი და მეორე ლიგების საფეხბურთო კლუბები ჩამოყალიბდნენ საფეხბურთო პროფკავშირის. ახალი პროფკავშირის დამფუძნებელი კონფერენცია შედგება 15 თებერვალს.

ლაპარაკია, აგრეთვე,

მეხიკოს მსოფლიო ჩემპიონატში დიეგო მარადონას მიერ ხელით გატანილ გოლზე ინგლისელთა კარში.

ყველაფერი ეს, გაზეთის ცნობით, ერთხელ კიდევ უსვამს ხაზს ფეხბურთის მოყვარულ მსათა არაკომპეტენტობას. როცა ყველა ამ შეცდომას ტელევიზიით განმეორებით აჩვენებენ, თვით ფეხბურთელებიც და მაყურებლებიც თავს მორტყეულიად გრძობენ. წერილის ავტორის აზრით, პროფესიონალიზმის საუკუნეში ფეხბურთის მსაჯები არაერთხელ შემთხვევით არ უნდა იყვნენ მოყვარულები.

ბოლო დროს ცდილობენ მსაჯების დონის ამაღლებას, მაგრამ არაფერი გამოდის, თუმცა ფეხბურთის არა აქვს რთული წესები და ჩაბლოთული კანონები. გაზეთის აზრით, მსაჯები ან უბრალოდ არაკომპეტენტური არიან, ან კიდევ შეგნებულად უშეგნებ შეცდომებს ამ თუ იმ გუნდის სასარგებლოდ.

ამ აზრს კატეგორიულად არ იზიარებს ცნობილი ბელგიელი არბიტრი ალექს პონეტი. იგი ყოველმხრივ ცდილობს გაამართლოს ცუდი მსაჯობა, როცა ამბობს, „ფეხბურთში ყველაფერი სრულყოფილი რომ იყოს, რაზე ილაპარაკებდა ხალხი მთელი კვირის განმავლობაში, ან რა ექნებოდათ გაზეთებს დასაწერი? თამაშს ყველაფერი უნდა ახლდეს, რაც ახასიათებთ ადამიანებს, მათ შორის არბიტრთა შეცდომებიც, ვინაიდან შეუცდომელი კაცი ბუნებას არ შეუქმნია“.

მდგომარეობიდან გამოსავალს სპეციალისტთა ერთგვლებმა ხედავს მხოლოდ ურთში — არბიტრებიც ისეთივე პროფესიონალები უნდა განდნენ როგორც ფეხბურთელები. თორემ განსხვავება მათ შორის წლიდან წლამდე იზრდება არბიტრთა საზიანოდ.

მსათა შეცდომების უმეტესობა „ინტერნეშლ ჰერალდ ტრიბუნის“ აზრით, მოდის თერთმეტმეტრიანი საზარიმოდ დარტყმების განსაზღვრისას. საქმე ისაა, რომ პროფესიონალ ფეხბურთელებს, რომლებიც ამავდროს კარგი „მსახიობებიც“ არიან, ხშირად შეცდომებში შეჰყავთ მსაჯები და იძულებენ მათ დანიშნონ პენალტი. მაგრამ თამაშის ჩანაწერის ნახვისას, ირკვევა, რომ სპორტსმენი სიმულიანტობდა, მსაჯმა კი

პროფესიონალი სპორტსმენები და არაპროფესიონალი მსაჯები

ფეხბურთში ყველა წესი მკაცრად არის ჩამოყალიბებული, აი, მსაჯები კი მათ თავისუფალ ინტერპრეტაციას იძლევიან. ზოგჯერ ეს ძალაუნებურად ხდება, ზოგჯერ კი წინასწარგანზრახვით და აშკარად რომელიმე გუნდის სასარგებლოდ. მას რა მოუხერხებთ მსაჯობას, ლაპარაკია წერილის დასასრულს. არაფერი, თვითონვე იძლევა პასუხს ავტორის, არბიტრები უნდა განდნენ პროფესიონალები, ამ სიტყვის საუკეთესო მნიშვნელობით.

ზუსტად ვერ განსაზღვრა დანაშაულის ხარისხი.

მეორე, არანაკლებ რთული პრობლემა თამაშარე მდგომარეობის განსაზღვრა. ამ შემთხვევაში მსაჯის ყურადღება მულა მკაცრად უნდა იყოს კონცენტრირებული მოედნის ორ ზონაში — საიდან ეკუთვნის პასი და ვისთვის არის განკუთვნილი იგი. გაზეთი ამასთან დაკავშირებით იფხვინებს მეხიკოს მსოფლიო ჩემპიონატზე ბელგიელთა მიერ საბჭოთა ნაკრების კარში აშკარა თამაშარე მდგომარეობიდან გატანილ გოლს.

ფეხბურთში ყველა წესი მკაცრად

არის ჩამოყალიბებული, აი, მსაჯები კი მათ თავისუფალ ინტერპრეტაციას იძლევიან. ზოგჯერ ეს ძალაუნებურად ხდება, ზოგჯერ კი წინასწარგანზრახვით და აშკარად რომელიმე გუნდის სასარგებლოდ. მას რა მოუხერხებთ მსაჯობას, ლაპარაკია წერილის დასასრულს. არაფერი, თვითონვე იძლევა პასუხს ავტორის, არბიტრები უნდა განდნენ პროფესიონალები, ამ სიტყვის საუკეთესო მნიშვნელობით.

სსრ კავშირის ჩამოშლის შემდეგ

უპირატესობის შენარჩუნება უნდა ვინაპროთ

თბილისი. სპორტის სახსრები 3 თებერვალი.

„დინამო“ (თბილისი) — რტი (მინსკი) 88:78 (58:41).

„დინამო“: ხანაძე (30), შენგელია (16), ტიუბინი (12), დაუშვილი (12), ფერიაშვილი (8), ბაქრაძე (8), დარსაძე (2), უსტიაშვილი, ვაშაძე.

რტი: გრიშჩიკი (21), დანიელოვი (15), კრიშჩიკი (10), ველოლოვი (10), ვოლონოვიჩი (9), ვოლონოვიჩი (6), კლემენტი (5), ჩერნიავსკი (2), ნიკოლოზი.

მსაჯეები: ი. გოლინსკი (კალუგა) და ვ. შამისი (ლენინგრადი). დუბლშემადგენლობანი — 81:76 (48:29).

ცენტრალურ პრესაში („სოვეტსკი სპორტი“, 3 თებერვალი) გამოქვეყნდა ცნობა იმის შესახებ, რომ კალათბურთის საკავშირო ფედერაციის სპორტულ-ტექნიკურმა კომისიამ გააუქმა თბილისის „დინამოსა“ და ალმა-ათის არმიის 8 იანვრის მატჩის შედეგი და რომ ამ შეხვედრას აღნიშნული გუნდები ნეიტრალურ მიწაზე გადართმევენ. იმის შესახებ თუ რა მოხდა იმ დღის ბავშვთა კალათბურთის სასახლეში, „ლელომ“ თავის მკითხველებს მოუთხოვა 10 იანვრის ნომერში. ჩვენ ჩერჯობით ხელთ არა გვაქვს საკავშირო ფედერაციის სპორტულ-ტექნიკური კომისიის ოფიციალური გადაწყვეტილება და არ ვიცით როგორი კვალიფიკაცია მიეცა თბილისში მომხდარ ინციდენტს. სწორედ ამ მიზეზით ჩერჯობით არ შეგვაქვს გათავისუფლების ცხრილი. ოფიციალური დოკუმენტის შინაარსს უსათუოდ ვაგვანობთ მკითხველებს და ცხრილშიც სათანადო კორექტივებს შევიტანთ.

ახლა კი თბილისისა და მინსკის კალათბურთელი განმეორებითი შეხვედრის შესახებ. მასპინძლებმა ეს მატჩიც მოგვს და სატურნირო ცხრილში კიდევ ერთი მეტად საპირისპირო ქულა ჩაიწერეს. გარეგნულად ამ შეხვედრაში ყველაფერი თითქმის როგორც იყო. „დინამომ“ მოიგო პირველი ტაიმი 12 ქულის უპირატესობით, მეორეში ერთგვარად გაფლანგა ეს უპირატესობა, მაგრამ საბოლოოდ სასურველ შედეგს მაინც მიაღწია. თუმცა ანგარიშში სხვაობა უფრო მეტიც (ან ნაკლები) შეიძლება ყოფილიყო.

არაერთხელ გვითქვამს და ახლაც ვიმეორებთ, რომ გუნდის ოსტატობის ერთ-ერთი მაჩვენებელი გახლავთ ის თუ როგორ, რა გზებითა და საშუალებებით ინარჩუნებს იგი თავის პრიორიტეტს მოპოვებულ უპირატესობას. უპირატესობა კი ამ მატჩში „დინამოს“ მართლაც ჰქონდა. პირველ ტაიმში, მაგალითად, იგი ბრძოლა 15 ქულითაც კი იგებდა, მაგრამ შესვენების შემდეგ ერთბაშად დაეშინა უპირატესობა და 26-ე წუთისთვის უნა უკვე სტუმრები გავიდნენ — 59:57.

აი, სწორედ ამ მომენტზე უნდა შევაჩეროთ განსაკუთრებით თქვენი ყურადღება. „დინამო“ ამ ბოლო დროს ხშირად აუტკივარ თავს ძალით იტყუებს. უფრო სწორად თვითონვე იქნის სირთულეებს და შემდეგ მათ დაძლევის ორჯერ უფრო მეტ ენერჯის ანდომებს. რტი მეორე ტაიმში ჩვეულებრივად იბრძოდა და შინაგანად ბედს შეგუებულიც კი იყო. მას არც რაიმე ტექნიკური სიახლისათვის მიუძღრავს, რომ თამაშში გარდატეხა შეეტანა. იგი უფრო მეტაქტიურის როლში გამოდიოდა, მაგრამ ერთ მომენტში დინამოელთა თამაშმა მატჩის გადარჩენის იმედი გაუღვიძა. ე. ი. ჩვენ

თვითონვე, ჩვენივე ხელით ვუბოძეთ მეტოქეს სტიმული, შევმატეთ რწმენა, დავარწმუნეთ თავის ძალებში, მერე კი მისი წინააღმდეგობის დათრგუნვა გაგვიჭირდა. გავგვიჭირდა იმიტომ, რომ ჩვენივე გვექონდა რწმენა შერყეული.

...22-ე წუთი ამ შეხვედრაში ალბათ გარდატეხის წუთი იყო („დინამოს“ უპირატესობა 4 ქულამდე შემცირდა — 68:64) და ამ კრიტიკულ მომენტში თავი გამოიჩინეს ისევე ტიუბინმა და ხანაძემ. მერე მდგომარეობა გამოსწორდა, დინამოელები გონს მოეგნენ და სხვაობაც საგრძნობლად გაიზარდა (77:64). მაგრამ შეხვედრის დამთავრებას ჩერჯობით მეტოქე 6 წუთი აკლდა და ეს მინი პერიოდი ჩვენმა კალათბურთელებმა კვლავ უფერულად ჩაატარა. დააკვირდით ერთ ფაქტს — 40 წუთის მანძილზე გუნდს რამდენჯერმე მოუხდა ბრძოლის თავიდან დაწყება და ალბათ ეს იყო იმის მიზეზი, რომ საბოლოო ჯამში მისი უპირატესობა მხოლოდ 5 ქულით განისაზღვრა

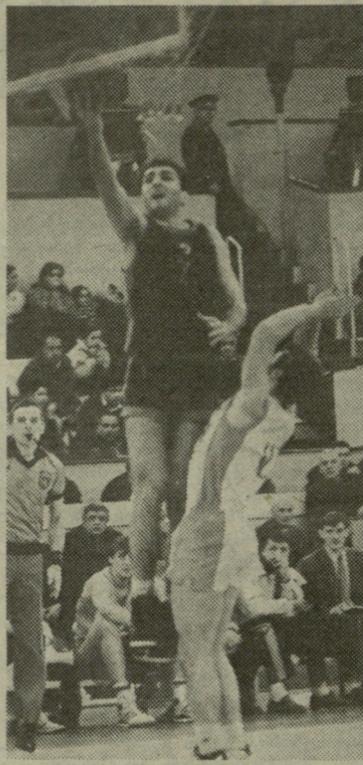
სხვა მატჩები

გაიმართა უმაღლესი ლიგის კალათბურთელ ვაჟთა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი ტურის მატჩები.

მოსკოვი. ადგილობრივმა „დინამომ“ ორივე შეხვედრა მოუგო ვაჟთაშემის ერთ-ერთ ლიდერს, რიგის ვეფს — 103:79, (48:37) და 86:85 (47:53).

ტალინი. „კალევისა“ და კიევის „ბუდიველნიკის“ შეხვედრებში მეტოქეებმა ქულები გაიყვეს. პირველი ორთაბრძოლა მასპინძლების გამარჯვებით დამთავრდა — 82:79 (40:40), მეორე — სტუმრების 80:75 (49:39).

მოსკოვი. არმიის ცენტრალური სპორტული კლუბის გუნდმა დაამა-

მეტოქის ფარს უტევს ხანაძე. ა. კოტორაშვილის ფოტო.

რცხა ვაჟთაშემის აუტსაიდერი, ვილნიუსის „სტატიბა“ — 92:75 (39:36).

ვაჟთაშემის ცხრილი

მდგომარეობა	5 თებერვლისთვის
„ბუდიველ.“ (კ.)	84 21 18 55
ცხკა	28 24 4 52
„დინამო“ (მ.)	30 22 8 52
ვეფ (რიგა)	32 18 14 50
„კალევი“ (ტალ.)	27 15 12 42
„სპარტ.“ (კიევ.)	29 18 16 42
„სპარტ.“ (ლენ.)	30 12 18 42
რტი (მინსკი)	30 11 19 41
ასკ (ალმა-ათა)	23 15 8 38
„დინამო“ (თბ.)	27 11 16 38
„შანტ.“ (დონ.)	28 8 20 36
„სტატიბა“ (ვილნი.)	31 5 26 36

სსრ კავშირის ჩამოშლის შემდეგ

ნარმატკეპლი

სტარტი

წყალბურთელთა 46-ე საკავშირო ჩემპიონატზე უკვე ხამი ტურის შეხვედრები გაიმართა.

სპორტსმენი. თბილისის დინამოელთა წარმატებელი სტარტი გარკვეულ შედეგებზე იწვევს. ჩვენმა წყალბურთელებმა სამიდან სამი შეხვედრა დათმეს. მეორე ტურში ისინი მოსკოვის ტრადიციულ ბრძოლას დაამარცხდნენ — 1:3 (0:1, 0:0, 1:2, 0:0); მესამეში კი მოსკოვის უნივერსიტეტთან — 8:12 (1:3, 2:4, 5:2, 0:3).

სხვა მატჩები დამთავრდა ასე: „დინამო“ (ლეოვი) — „მოსკვიჩი“ 5:6, უნივერსიტეტი (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (ხარკოვი) 8:6, „მოსკვიჩი“ — „ტორპედო“ (მოსკოვი) 7:5, „ლოკომოტივი“ (ხარკოვი) — „დინამო“ (ლეოვი) 8:8.

ალმა-ათა. „დინამო“ (კიევი) — ასკ (სევასტოპოლი) 8:5, ვეფ (ბაქო) — ცხკა ვეფ 5:13, „დინამო“ (მოსკოვი) — „დინამო“ (ალმა-ათა) 5:5, ასკ (სევასტოპოლი) — „დინამო“ (მოსკოვი) 8:9, ცხკა ვეფ — „დინამო“ (კიევი) — 14:6, „დინამო“ (ალმა-ათა) — ვეფ (ბაქო) 11:7.

ვაჟთაშემის ცხრილები

სპორტსმენის ჯგუფი

„მოსკვიჩი“	თ. მ. ფ. წ. ქ.
უნივერსიტეტი (მოსკოვი)	8 2 1 0 5
„ლოკ.“ (ხარკოვი)	8 1 1 1 8
„ტორპედო“ (მ.)	8 1 0 2 2
„დინამო“ (ლევ.)	8 0 2 1 2
„დინამო“ (თბ.)	8 0 0 3 0

ალმა-ათის ჯგუფი

ცხკა ვეფ	8 3 0 0 6
„დინამო“ (ალმა-ათა)	8 1 2 0 4
„დინამო“ (კიევი)	8 2 0 1 4
„დინამო“ (მოსკოვი)	8 1 1 1 3
ასკ (სევასტოპოლი)	8 0 1 2 1
ვეფ (ბაქო)	8 0 0 3 0

წიგნი ქართველ ფალავანზე

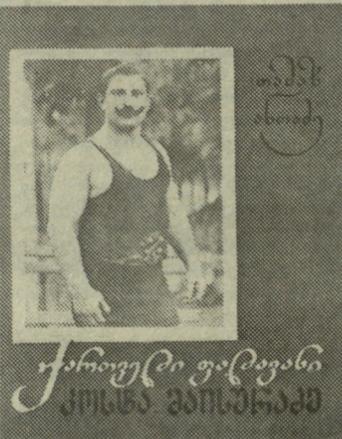
მთელი საქართველო ამყობდა ბეკლადელები ფალავანის კოსტა მისიურაძის სახელით. მისი ვაჟკაცობის ამბები დღესაც ლეგენდასავით არის შემონახული.

მზარეული კაცი ჰაბუკობიდანვე გაიტაცა ქილობამ, ზოგჯერ დღეში 8-10 საათს ვარჯიშობდა. მასწინდელ ქართული ცირკის მესვეურებს, სადაც ქილობა იმართებოდა, მოსწონდათ მისი ასეთი შრომისმოყვარეობა და გვერდიდან არ იზრუნდნენ. მრავალ ქვეყანაში იმოგზაურეს ერთად, კოსტა მისიურაძე არასდროს დამარცხებულა, მისი მოუდრეკელი ბეჭები ხალხის არ შეხებია. არაოფიციალურ ტურნირებში გამარჯვებულს, ორჯერ მიენიჭა მსოფლიო ჩემპიონის საპატიო ტიტული.

ბევრი რამ მსმენია ხალხში ლეგენდადქცეულ ფალავანზე. იგი უდავოდ ღირსი იყო, რომ მის შესახებ წიგნი გამოცემულიყო. და აი, გამოცემილია „განათლებამ“ ახლახანს გამოსწორა ეს ხარვეზი, გამოსცა უფრო ახალი თამაშ ანთაძის წიგნი — „ქართველი ფალავანი კოსტა მისიურაძე“, რომელიც ერთი ამოსუნთქვით იკითხება და ჩვენი აზრით, წიგნის მთავარი ორსეგაც ამაშია. ვინ იცის, რამდენ საინტერესო ამ-

ბავს გაცნობით ამ წიგნში, რამდენ მივიწყებული სპორტსმენის გვარს ამოვიკითხავთ, რამდენი პაექრობის „უშუალო მონაწილე“ ვახდებთ. წიგნში ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით არის ასახული სახელოვანი ქართველი მოქიდანის, თავის დროზე განათლებული კაცის მიერ განვლილი ცხოვრების გზა.

— „სპორტი კეთილშობილ აღა-

ქართველი ფალავანი კოსტა მისიურაძე

მიანთა ასპარეზია“ — უყვარდა ხოლმე თქმა სახელოვან ფალავანს და უპირველეს ყოვლისა, თვითონ იცავდა ცხოვრებაში ამ დევიზს.

წიგნი განკუთვნილია მკითხველთა ფართო წრისათვის. ახალგაზრდა თამაშ იქ ბევრ მისთვის საჭირო დარიგებას ამოიკითხავს. სახელოვანი ფალავანის მაგალითზე თამაშები აღიზარდნენ და მჭერა, რომ მომავალშიც იგი მისაბაძი იქნება ყველასათვის.

ერთი შენიშვნაც: წიგნში რატომაც არაფერია ნათქვამი, თუ რა წარმატებას მიაღწიეს ქართველმა ფალავანებმა და, კერძოდ, კოსტა მისიურაძემ ამერიკის შეერთებულ შტატებში ყოფნისას. როგორც ჩანს, ავტორს ამის თაობაზე სათანადო მასალა არ გააჩნდა, თორემ ასეთ ხელსაყრელ შემთხვევას ხელიდან არ გაუშვებდა.

გამომცემლობა „განათლებამ“ ამ წიგნის დაბეჭდვით კარგი საქმე გააკეთა. ქართველი მკითხველი დიდდ გაიზარებს თუ მომავალში სხვა სახელოვან ფალავანებზე დაწერილ წიგნებსაც იხილავს.

გივი ჯანელიძე.

პასუხებს იკლავს პრეზიდენტი

საპრეზიდენტო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ხუან ანტონიო სამარანჩამ ინტერვიუ მისცა ვაჟთაშემის „დინამოს“ სპორტსმენს კორესპონდენტს.

სამარანჩს ჰკითხეს რა აზრისა ბერლინში ოლიმპიური თამაშების მოწყობაზე?

— ბერლინი წლების განმავლობაში მსოფლიოს გათიშვის თავისებური სიმბოლო იყო. ახლა კი მას შეუძლია განდეს იმავალ მსოფლიოს გაერთიანების და სოლიდარობის სიმბოლო. ამის გამო ბერლინი საკმაოდ ძლიერ კანდიდატად მიიჩნევა.

სამარანჩს ჰკითხეს: ვინ უნდა წამოაყენოს ბერლინის კანდიდატურა, როცა ქალაქს ორი ბურჟოაზიური ჰაესი და როცა იქ ორი ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი მოღვაწეობს?

— თუ მათ შორის მოხდება შეთანხმება, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი ყოველგვარი სირთულეების გარეშე მიიღებს ერთი რომელიმე მხარის განაცხადს. სამარანჩს ჰკითხეს: როგორ წელს ექნება ბერლინის გამარჯვების მეტი შანსი, 2000 თუ 2004 წელს?

— მხოლოდ ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების კომპეტენციად რადისთვის გადაწყვეტენ კანდიდატურის წამოყენებას. მანუბა ამ შემთხვევაში, ჩემის აზრით, თანაბარია.

სამარანჩს ჰკითხეს: შესძლებს თუ არა ბერლინი წარმატებით გაართვის თავი ამ ამოცანას?

— ბერლინს, რა თქმა უნდა, ბევრი პრობლემა ექნება, უმთავრესად სპორტული ბაზების მშენებლობის საკითხში. მაგრამ მანამდე ბევრი დროა.

სამარანჩს ჰკითხეს: როდის აირჩევენ 2000 წლის ოლიმპიადის მასპინძელ ქალაქს?

— ეს მოხდება საერთაშორისო

ოლიმპიური კომიტეტის სესიაზე, რომელიც უნდა ჩატარდეს 1993 წელს მონაკოში.

სამარანჩს ჰკითხეს: თანამედროვე პირობებში რა მიანიჭა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტს მთავარ ამოცანას?

— ჩვენ მუდამ ვიბრძოდით და ახლაც ვიბრძობთ საყოველთაო მშვიდობისათვის, ხალხთა შორის მგვობრობისა და სოლიდარობისათვის.

სამარანჩს ჰკითხეს: რას იტყვით თქვენი ორგანიზაციის მომავალ გეგმებზე?

— ჩვენთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანია სოკის, საერთაშორისო ფედერაციებისა და ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების ერთიანობის განმტკიცება. ეს ყველაზე მეტად განსაზღვრავს ჩვენი ორგანიზაციის — ამ შემთხვევაში საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ავტორიტეტს.

რაბაი „მუხრანელი“

შაბათს ხუთი ერის პირველობაზე მეორე ტურის შეხვედრები მოეწყო.

საფრანგეთი — ინგლისი 7:26 (0:13). თამაში პარიზის „პარკ დე პრენის“ სტადიონზე ძლიერ ქარში მიმდინარეობდა. მართალია, ინგლისელებმა შარშანაც სძლიეს ფრანგებს (11 ქულის სხვაობით), მაგრამ მათი ასეთი წარმატება ერთობ მოულოდნელია. ეტყობა, ფრანგების მობერებულ გუნდს აღარ ძალუძს, მეტოქეს საკუთარი ნებასურვილი მოახვიოს თავს.

ამ მატჩში ინგლისელთა მორკინალებმა ერთიანად დაჯანსაღეს ფრანგები. დუბლი და ექვთორღმა პირველიდან მოიგეს აუტოდან მოწოდებული ბურთისათვის ბრძოლა, მესამე ხაზის მორკინალებმა — თოგმა და ვინთერბოთომმა კი ღია თამაშში უამრავჯერ დაასწრეს მეტოქეს „ცხელ“ ადგილებში მისვლა. ინგლისელმა ნახევარმცველებმა ჰილმა და ენდრიუმ თამაში ბერბიზიესა და მენელზე უკეთ წარმართეს და ერთხანს სტუმრები 19:0-ითაც კი დაწინაურდნენ. აქ ფრანგები მცირე ხნით გონს მოეგნენ, შარვემ საჯარიმო შეავლო, უბერებელმა ბლანკომ ლაქსკეს ლელო გაატანა, მაგრამ ცენტრიდან თამაშის განახლებისათვის ფრანგები დაჯარიმდნენ, ჰოჯქინსონმა ზუსტად დაარტყა, თამაშის მიწურულს კი ინგლისელებმა ზედოხედ ოთხი იერიშით ბრწყინვალე ლელო გაიტანეს. სულ გამარჯვებულთა ანგარიშზე სამმეოთხედელთა მიერ გატანილი სამი ლელოა (რ. ანდრევილი, ვასკოტი, ქარლინგი), მცველმა ჰოჯქინსონმა კი ოთხი საჯარიმო შეავლო და ერთი ლელო გარდასახა.

ირლანდია — შოტლანდია 10:18 (7:0). დუბლინში, „ლენინდაუნ როუდზე“, დარი იდგა. წინა ტურში ინგლისელებთან გამანადგურებელი მარცხის (0:23) შემდეგ მასპინძლებმა გუნდში ოთხი ცვლილება მოახდინეს და იმის წყალობით, რომ სტუმრები შეტევის დაბოლოებისას ცდებოდნენ, მათი დამბრტყელი ც. ჰესტინგსი კი მეტისმეტად სცოდავდა, ტიმი მოიგეს — ქირანანმა შეავლო საჯარიმო, ფთისჯერალდმა კი მორკინალთა იერიში ლელოს გატანით დააგვირგვინა. შესვენების შემდეგ შოტლანდიელებმა უფრო მედგრად შეუტეეს და ქირანანის მიერ შეგდებულ კიდევ ერთ საჯარიმოს შერკინილი შემკვრელ გაითის მიერ გატანილი ორი ლელოთი უბასუსხეს, გარე ნახევარმცველმა ჩალმერსმა კი თითო საჯარიმო და გარდასახვა დაარტყა ზუსტად. მატჩის ბოლოს ქირანანს ანგარიშის გათანაბრება შეეძლო, მაგრამ საჯარიმო დარტყმა გაუშვებდა.

გამომცემლობა „განათლებამ“ ამ წიგნის დაბეჭდვით კარგი საქმე გააკეთა. ქართველი მკითხველი დიდდ გაიზარებს თუ მომავალში სხვა სახელოვან ფალავანებზე დაწერილ წიგნებსაც იხილავს.

ორი ტურის შემდეგ შეჯიბრებას 4 ქულით ინგლისის გუნდი ლიდერობს. შოტლანდიას 2 ქულა აქვს (1 თამაშიდან), საფრანგეთს — 2 (2), უელსს — 0(1), ირლანდიას — 0(2). მესამე ტურში, 17 თებერვალს, ინგლისი უელსს უმასპინძლებს, შოტლანდია — საფრანგეთს.

„სპორტსმენი“

მოსკოვი გაიმართა „სპორტსმენი“ 1990 წლის მე-5 ტურაქები.

„სპორტსმენი“ 8 45“-დან: 4 (კრივი), 8 (ველორბოლა, ტრეკი), 9 (საგზატრეკოლო ველორბოლა), 23 (თხილამურებით ხტომა და ორქილი), 25 (საცეგო სპორტი), 40 (რიკობა).

„სპორტსმენი“ 5 36“-დან: 1 (კალათბურთი), 3 (ბობსლეი), 5 (თავისუფალი ჰიდაობა), 8 (ველორბოლა, ტრეკი), 27 (მშვიდლონობა).

რედაქტორის მოადგილე უ. ზიზინაძე